

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ
Τηλ. 210.7272.314-317, Fax 210.7272310
ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 – Τ.Κ. 115 21 ΑΘΗΝΑ
GREECE
e-mail: ierapostoli@apostoliki-diakonia.gr

Πάντα τὰ ἔδωμ

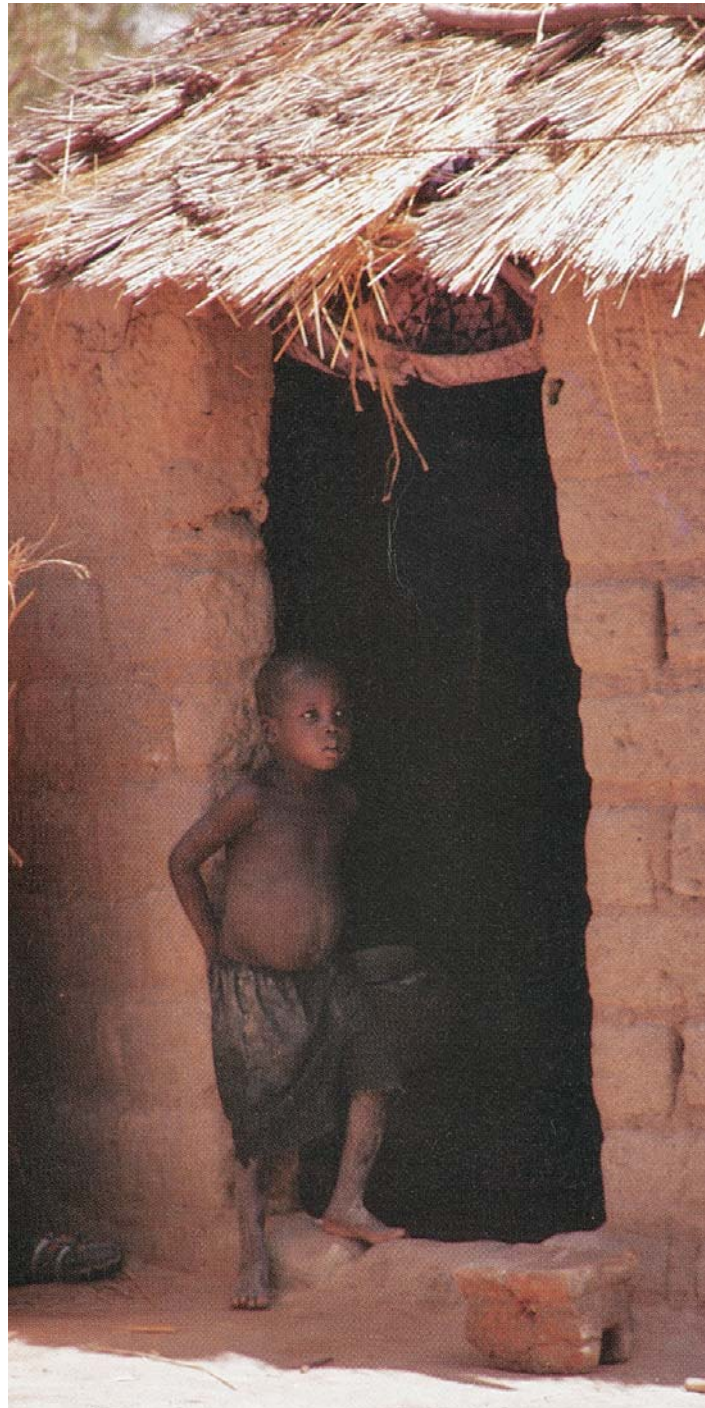
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ
ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΚΖ΄
ΤΕΥΧΟΣ 106
ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ
ΙΟΥΝΙΟΣ 2008

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Τακ. Γραφεῖο
Κ.Ε.Μ.Π.Α.
Αριθμός Άδειας
9

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1/2007 ΚΕΜΠΑ.
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 3536

Ἐξω ἀπό μία μπουκαρού στό Β. Καμερούν ἕνας μικρός εἶχε ξεχωρίσει ἀπό τ' ἄλλα παιδιά. Γιόρταζαν τή θεμελίωση μιᾶς νέας Ἐκκλησίας στό χωριό τους.

Δέν ξέρω γιατί, ἀλλήλ' αὐτή ἡ εἰκόνα τράβηξε τήν προσοχή μου. Ἔμεινα νά τόν παρακολουθῶ ἀπό μακριά... Ἔμοιαζε τό ὕφος του σάν νά μὴν ἦταν τῆς ἡλικίας του. Σάν κάτι νά τόν ἀπασχολοῦσε... Κι αὐτή ἡ πόρτα τῆς καλύβας... ἕνα μαῦρο πλῆσιον νά τόν ζώνει καί νά δίνει στήν παρουσία του ἕνα παράξενο φῶς μέσα στή σκιά! Δέν θέλησε νά ἔλθει μαζί μας... ἔμεινε ἀπόμακρος πῆς καί τοῦ εἶχαν πει: «νά φυλᾶς τό ἄδειο τῆς καλύβας...».

Ἔμεινε μέχρι πού ἡ ἀπορία μου μέ ἔκανε νά τόν πλησιάσω.

«Ἔλα κοντά μας, μὴν φοβᾶσαι», τοῦ εἶπα, μέ ὅποιον τρόπο μποροῦσα κι ὅσο πῶς σιγά γινόταν.

«Δέν θέλω νά ἔλθω μαζί σας, γιατί στήν Ἐκκλησία πού θά φτιάξετε θά ἴναι πάντα ὁ Χριστός ἐσταυρωμένος... ὅπως καί στήν ἄλλη Ἐκκλησία στό διπλάνο χωριό... δέν θέλω νά βλέπω τόν Χριστό νά πονάει στόν Σταυρό...».

«Δέν ἔχεις ἀκούσει ποτέ νά λέμε Οὐάνα Ντιρουέγκο;».

Ἦταν μεσημέρι... ὁ ἥλιος στό κατακόρυφο... μαζεύτηκαν καί τ' ἄλλα παιδιά κοντά μας... καί ἀρχίσαμε νά μιᾶμε γιά τήν Ἀνάσταση στίς παιδικές καρδιές... στή μέση τῆς ἐρήμου...

«Οὐάνα Ντιρουέγκο!!!»

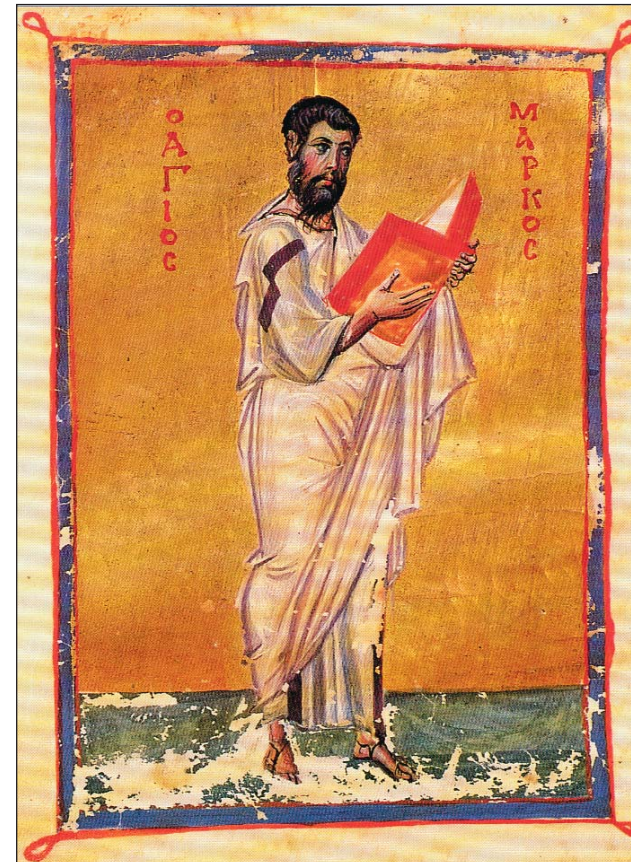
πού στή γλώσσα τῶν Τιπουρί σημαίνει:

«Χριστός Ἀνέστη»

Πάσχα 2008

† ὁ Κ. Γρ.

ΤΟ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗ ΜΑΡΚΟΥ

Ὁ ἅγιος εὐαγγελιστής Μάρκος, ὅπως φαίνεται ἀπό τίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων (12,12 καί 25-13,5 καί 13-15,37), λεγόταν πρῶτα Ἰωάννης. Ὀνομάστηκε ὁμως καί Μάρκος κατὰ τή συνήθεια τῆς ἐποχῆς νά παίρνουν οἱ Ἰουδαῖοι καί ἕνα δεύτερο ὄνομα ἐλληνικό ἢ ρωμαϊκό.

Ἦταν γιός τῆς εὐπορῆς χριστιανῆς Μαρίας, πιθανότατα χήρας, στό εὐρύχωρο σπίτι τῆς ὁποίας, στά Ἱεροσόλυμα, συναθροίζονταν γιά τή λατρεία τοῦ Θεοῦ οἱ πρῶτοι πιστοί (Πράξ. 12,12 κ. ἔ). Ἐκεῖ προφανῶς γνωρίστηκε ὁ Μάρκος μέ τόν ἀπόστολο Πέτρο ἀπό τόν ὁποῖο, καθὼς φαίνεται, διδάχθηκε τή χριστιανική πίστη. Γι' αὐτό καί ὁ κορυφαῖος μαθητής τοῦ Ἰησοῦ τόν ἀποκαλεῖ «*υἱόν*» του (Α' Πέτρ. 5,13).

Μοιλονότι, σύμφωνα μέ τόν Παπία Ἱεραπόλεως, ὁ Μάρκος «*οὔτε... ἤκουσε τοῦ Κυρίου, οὔτε παρηκολούθησεν αὐτῷ*» (Εὐσεβίου, Ἐκκλ. Ἱστορία Γ' 39), ὁρισμένοι ἐρμηνευτές πιθανολογοῦν ὅτι στό σπίτι τῆς Μαρίας τελέστηκε ὁ Μυστικός Δείπνος καί ὅτι ὁ γιός τῆς Μάρκος ἦταν τόσο ὁ ἄνθρωπος ὁ «*κεράμιον ὕδατος βαστάζων*» (Μάρκ. 14,13), πού ἔδειξε τό «*ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον ἔτοιμον*» (Μάρκ. 14,15) στοὺς σταλημένους γιά τήν προετοιμασία τοῦ δείπνου μαθητές, ὅσο καί ὁ νεαρός ὁ «*περιβεβλημένος σινδόνα ἐπί γυμνοῦ*», πού, κατὰ τή σύλληψη τοῦ Κυρίου στόν κῆπο τῆς Γεθσημανῆ, κινδύνεψε νά συλληφθεῖ κι αὐτός ὡς μαθητής Του, ἀλλήλ' ἀποφύγει νά διαφύγει «*καταλιπὼν τήν σινδόνα*» (Μάρκ. 14, 51-54).

Σύμφωνα μέ τήν ἐκκλησιαστική παράδοση, ἀλλήλ' ἦταν καί ὁ Μάρκος ἕνας ἀπό τοὺς ἑβδομήντα μαθητές τοῦ Χριστοῦ: «*...ἐτύχανεν εἷς ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα δύο...*» (Ἐπιφάνιος, Κατὰ αἰρέσεων 51,6). «*Μάρκος οὖν καί Λουκᾶς, ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα καί δυοῖν ὄντες, Παῦλῳ τῷ ἀποστόλῳ εὐηγγελίσαντο*» (Διάλογος Ἀδαμαντίου περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως 1,5).

Ὁ Μάρκος συνεργάστηκε μέ τοὺς πρωτοκορυφαίους ἀποστόλους Πέτρο καί Παῦλο στή διάδοση τοῦ εὐαγγελίου. Στή διήγηση τῶν Πράξεων τόν βλέπουμε πρῶτα - πρῶτα νά φεύγει ἀπό τήν Ἱερουσαλήμ γιά τήν Ἀντιόχεια, ἀκολουθώντας τόν Βαρνάβα, τοῦ ὁποίου ἦταν «*ἀνεψιός*» (Κοθ. 4,10), καί τόν Παῦλο (Πράξ. 12,25). Πῆρε μέρος στήν πρώτη ἱεραποστολική περιοδεία τῶν δύο ἀποστόλων, τό καλοκαίρι τοῦ 45, κατὰ τήν ὁποία κήρυξαν στήν Κύπρο. Ὄταν ὁμως ἐκεῖνοι πέρασαν ἀπό

10 ΧΡΟΝΙΑ ΕΝΟΣ ΣΙΩΠΗΛΟΥ ΘΑΥΜΑΤΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗΣ

Προσκεκλημένος του «γείτονος» Μητροπολίτου Νιγηρίας Σεβ. κ. Ἀλεξάνδρου και μέ τή διακριτική προτροπή και εὐλογία του Μακαριωτάτου Πάπα και Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου του Β΄, γιά νά συμμετάσχω στίς ἐορτιές ἐκδηλώσεις γιά τά δέκα χρόνια ἀπό τῆς ἰδρύσεως τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Νιγηρίας, ἀνεχώρησα ἕνα βροχερό ἀπόγευμα ἀπό τό ἀεροδρόμιο τῆς Ντουάλα μέ προορισμό τό Λάγκος, τήν πρωτεύουσα τῆς Νιγηρίας, ὅπου και ἡ ἔδρα τῆς Μητροπόλεως.

Τά ὅσα ἤξερα γιά τή Νιγηρία ἦταν ὅσα ἄρθρα του Σεβ. Μητροπολίτου Νιγηρίας εἶχα διαβάσει σέ διάφορα ἱεραποστολικά περιοδικά και ὅσα, κάποια ἀτελείωτα τροπικά βράδια, εἶχα βρεῖ σκαλίζοντας τό ἀρχεῖο τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Καμερούν, ἀπό τήν ἐποχή του Μακαριστοῦ Μητροπολίτου Ἰακκρας κυροῦ Εἰρηναίου, πρωτοπόρου ἱεραποστόλου τῆς Κεντροδυτικῆς Ἀφρικῆς και του Μακαριστοῦ Πατριάρχου Πέτρου του Ζ΄ ἐπίσης διατελέσαντος Μητροπολίτου Ἰακκρας.

Αὐτά ἦταν ὅλα ὅσα ἤξερα και ἴσως και λίγα ἀπό τίς φειδωλές συζητήσεις μου κατά τίς σύντομες συναντήσεις μου στήν Ἑλλάδα και τήν Ἀλεξάνδρεια μέ τόν Μητροπολίτη Ἀλέξανδρο. Μετά ἀπό ἕνα σχετικά σύντομο ταξίδι... ἀφρικανικῆς ἀκρίβειας, ἔφθασα ἀργά τό βράδυ στό Λάγκος, μέ κάποιες ὥρες καθυστέρηση.

Οἱ, ἀγγλικῆς στυφότητας, ἐξονυχιστικές ἐρωτήσεις τῶν συνοριακῶν ἐλεγκτῶν του ἀεροδρομίου μου ἔδειξαν ἀμέσως ὅτι εἶχα ἔλθει σέ ἄλλο κόσμο.

«Γιατί ἦλθατε στή Νιγηρία;»,

«Ποῦ θά μείνετε;»,

«Τί θά κάνετε;»,

«Πότε θά ἀναχωρήσετε;»,

«Εἶστε σίγουρος ὅτι θά ἐπιστρέψετε στή χώρα ἀπό τήν ὁποία ἦλθατε;»

Θέλησα νά ἀπαντήσω στήν τελευταία ἐρώτηση κάνοντας χρήση του ἀγγλικοῦ χιούμορ: «Αὐτό, μᾶλλον, δέν ἐξαρτᾶται ἀπό ἐμένα ἀλλά ἀπό ἐσᾶς...», σκέφτηκα ὅμως ὅτι, ἴσως, τό ἐκλάβουν ὡς εἰρωνεία και ἀρκέστηκα στή συνηθισμένη μας ἔκφραση: «Ἐάν θέλει ὁ Θεός...».

Ἡ ἀπάντηση ἦταν ἀποστομωτική: «Δηλαδή δέν εἶστε σίγουρος ὅτι θά ἐπιστρέψετε!!» ...ἐντελῶς ἀρνητική στάση ἀπέναντι στό θέλημα του Θεοῦ! Τήν πάτησα... «Κοιτᾶξτε», εἶπα, «θέλω και πρέπει νά ἐπιστρέψω, δέν σκοπεύω νά παραμείνω πέραν τῶν πέντε ἡμερῶν». Μᾶλλον κατάλαβε και μου ἔκανε νόημα μέ τό χέρι νά περάσω. Ποιός ξέρει τί ἔκφραση πανικοῦ θά εἶδε στήν ἔκφρασή μου.

Τό ἀεροδρόμιο ἔρημο. Σκέφτηκα «μᾶλλον θά εἶναι νεκρή περίοδος γιά ταξίδια». Δέν ἦταν, ὅμως, τίποτα ἀπ' ὅσα σκέφτηκα. Ἀπλῶς ἑκατοστάδες κόσμος περίμενε ἔξω ἀπό τόν κῶρο του

ἀεροδρομίου, στό ὁποῖο ἔχουν δικαίωμα νά εἰσέρχονται μόνον ὅσοι ταξιδεύουν.

Ἀνάμεσα στό πλήθος διέκρινα τόν Μητροπολίτη Νιγηρίας και τόν Ἐπίσκοπο Γκάνας κ. Δαμασκηνό, ὁ ὁποῖος εἶχε καταφθάσει τό ἴδιο πρωινό γιά τόν ἴδιο σκοπό.

Ἡ νυχτερινή διαδρομή ἀπό τό ἀεροδρόμιο στήν πόλη, μέσα σέ ἕνα βαθύ σκοτάδι και μία αἰωρούμενη ὑγρασία, μέ τή μυρωδιά βάλτου και καπνοῦ, δέν σοῦ ἐπέτρεπε νά σχηματίσεις κάποια εἰκόνα.

«Στό Λάγκος ἡ θάλασσα σχηματίζει μικρούς και μεγάλους κόλπους... αὐτό εἶναι τό ἀνεπτυγμένο μέρος τῆς πόλεως... θά περάσουμε μία μεγάλη γέφυρα και θά φτάσουμε στό λιγότερο ἀνεπτυγμένο μέρος, ὅπου και ἡ ἔδρα τῆς Μητροπόλεως...». Ἡ φωνή του ξαναγοῦ μου Μητροπολίτη, ἤρεμη και συγκρατημένη, μέ μία

ἀγωνία μήπως κάτι μέ πανικοβάλλει. Φτάσαμε, περνώντας ἀπό μία ἔντονα φτωχική περιοχή, ὅπως οἱ πιά πολλῆς γωνιῆς τῆς Ἀφρικῆς και μετά ἀπό δύο διαδοχικές φυλασσόμενες πύλεις, στό Ἐπισκοπεῖο.

«Στό ἰσόγειο εἶναι τά Γραφεῖα τῆς Μητροπόλεως και ὁ ξενώνας, ἐπάνω ἡ κατοικία του Ἐπισκόπου».

Μου ἔκανε ἔντονη ἐντύπωση τό Μοναστηριακό χρῶμα, ἡ διευθέτηση και ἡ διακόσμηση ὅλου του χώρου του Ἐπισκοπεῖου, καθώς και μία ἔντονη, μονόπαντη κλίση του πατώματος, πού σοῦ ἔδινε τήν αἴσθηση μιᾶς μικρῆς κατηφόρας και ἐνίσχυε τή μοναστηριακή διάθεση.

«Τό κτίριο ἔχει πάθει μία μικρή καθίζηση, εἴμαστε δίπλα στή θάλασσα και οἱ συνεχεῖς προσχώσεις ἀπό τήν ἀντίπερα ὄχθη ἀνεβάζουν τό ἐπίπεδο του νεροῦ, ἔτσι κάπου «κάθισε» τό κτίριο...

δέν είναι δυνατόν να επισκευασθεί...δίνει όμως μιάν άνεση στο περπάτημα, όταν πηγαίνεις από δωμάτιο σε δωμάτιο...».

Αυτές και η απλόχωρη φυσική άρχοντιά του Μητροπολίτη Αλεξάνδρου ήταν οι εισαγωγικές έντυπώσεις μου για τον «ύπνώττοντα γίγαντα της Αφρικής» τη Νιγηρία, όπου η Όρθόδοξη Έκκλησία έόρτασε τα δέκα χρόνια της οργανώσεως της σε Έπισκοπή και Μητρόπολη, τα τριάντα χρόνια ιεραποστολικής προσπάθειας και πολλή περισσότερα η παρουσία της Όρθόδοξου Έκκλησίας μέσω των Έλληνικών κοινοτήτων.

Τήν επομένη, με τό φως της ημέρας, κατάλαβα την όλη τοπογραφία των κτιρίων της ιερής Μητροπόλεως Νιγηρίας. Ουσιαστικά βρίσκεται μέσα στις εγκαταστάσεις του βιομηχανικού συγκροτήματος Λεβέντη, όπου και ο ναός της

έλληνικής κοινότητας, βασανισμένος από τις συνεχείς ανόδους του επιπέδου του νερού.

Άνεβαίνει τό νερό, αναγκαστικά ανεβαίνει και τό πάτωμα του Ναού. Κοντά και τό Έκκλησιαστικό Σεμινάριο οργανωμένο με μοναστηριακή λειτουργικότητα και γούστο.

Τό πρόγραμμα του έορτασμού των 10 χρόνων κύλησε κανονικά σύμφωνα με τό προδιαγεγραμμένο πρόγραμμα.

Τήν Κυριακή 4 Νοεμβρίου έτελέσθη Άρχιερατικό συλλείτουργο, με τή συμμετοχή όλου του τοπικού κλήρου.

Κατά τήν προσφώνησή του ο Μητροπολίτης Νιγηρίας έπεσήμανε κάποια σημαντικά σημεία της πορείας της Έκκλησίας της Νιγηρίας χωρίς κομπασμούς και μεγαλοστομίες και υπογράμμισε τή συνεχή εργασία του τοπικού Κλήρου και των δύο Σεμιναρίων της Μητροπόλεως στη σω-

στή θεμελίωση του κατηχητικού έργου και τή λειτουργική οργάνωση της κάθε ένορίας.

Η αντίφώνηση του Προέδρου των Όρθόδοξων Νιγηριανών Sir Augustine O. Ezeani, είχε τήν ίδια λιτότητα με αυτήν του Μητροπολίτη, απέπνεε έναν φυσικό και άπέραντο σεβασμό για τον Έπίσκοπο, έπιβεβαίωνε τά πλαίσια εργασίας Κλήρου και λαού της τοπικής Έκκλησίας και έξέφραζε τή διάθεση όλων να προχωρήσουν ένωμένοι προς τό μέλλον.

«Γνωρίζετε, άσφαλώς, ότι η Αφρική αποτελεί ένα ιδιόμορφο κομμάτι του κόσμου, μέσα σ' αυτήν τήν άπέραντη ιδιομορφία της Αφρικής, η Νιγηρία αποτελεί ένα ακόμα πιό ιδιόμορφο και δύσκολο κομμάτι..., γι' αυτό σήμερα, αλλά και πάντα, θά εύχαριστούμε τον Θεό που σας έστειλε για Ποιμένα μας..., ήμασταν διηρημένοι χωρίς καμιά Θεολογική παιδεία να μάς υποδεικνύει τό λάθος μας..., η κατάσταση μας, λόγω της άγνωσίας μας θύμιζε τον Πύργο της Βαβέλ χωρίς κανέναν να υποψιάζεται τήν έπερχόμενη καταστροφή..., άλησμόντες θά μείνουν στην τοπική μας Έκκλησία και στις καρδιές όλων μας η διάκριση, η σύνεση, η αγάπη και ο φωτισμένος τρόπος με τον όποιο μάς καλέσατε σε ένότητα, μάς ένώσατε με τό Έκκλησιαστικό Σώμα του Παλιόφατου Πατριαρχείου..., θεμελιώσατε τήν Όρθόδοξη Θεολογική Παιδεία στη Νιγηρία, κερδίσατε έπάξια τις καρδιές μας..., μάς διδάξατε ξανά τήν έκκλησιαστική ένότητα..., μάς συγκροτήσατε σε Σώμα Χριστού.

Πορεύεσθε πάντα με τή σοφία αυτού που γνωρίζει: τό τί χρειάζεται· τό πότε πρέπει αυτό να γίνει· και τό πώς πρέπει να γίνει· και σήμερα απολαμβάνουμε αυτό που δέν περνούσε καν από τον νού μας πριν δέκα χρόνια. Άς είναι αιώνια η μνήμη του Μακαριστού Πατριάρχου Άλεξανδρείας κυρού Πέτρου του Ζ' που είχε τον φωτισμό του Άγίου Πνεύματος να σας στείλει κοντά μας και άς είναι τά έτη του Μακαριωτάτου Πατριάρχου μας κ.κ. Θεόδωρου του Β' πάμπολη, που άνύψωσε τήν Έπισκοπή Νιγηρίας σε Μη-

τρόπολη αναγνωρίζοντας τους κόπους Σας...».

Στά λεγόμενα του Προέδρου των Όρθόδοξων Νιγηριανών θαύμασα τή διορατικότητα και τή διάκριση του άνδρος αλλά και τή σιβαρή εκκλησιολογική βάση των αναφορών του. Όπως επίσης διέκρινα και κάποιες πτυχές μις άγνωστης εργασίας του Μητροπολίτη Άλεξάνδρου για τήν όποία ο ίδιος δέν είπε τίποτα, είτε από σεμνότητα είτε από διάκριση. Μιά σιωπηλή εργασία να ένωθούν διάφορες διηρημένες ομάδες Όρθόδοξων.

Όσοι γνωρίζουν έλάχιστα από τήν άφρικανική ιδιοσυγκρασία μπορούν να ύποπτευθούν τό μέγεθος του κόπου, του χρόνου, της διακρίσεως και της αγωνίας που χρειάζεται ένα τέτοιο τόλημα. Τό χαρακτηρίζω «τόλημα» διότι γνωρίζω πώς μπορούν παρόμοια έγχειρήματα ευαγγελικής διαθέσεως ή καλής θελήσεως να περιπλοκούν σε κλάσματα δευτερολέπτου και να στραφούν οι πάντες εναντίον του ειρηνοποιού.

Η άφρικανική πολυμορφία, ο φυλετικός πληουραλισμός, οι αρχαίες διαφορές των φυλών –πόλεμοι, ένδοφυλετικές δουλείες, έκτοπισμός διαφόρων φυλών από πολυπληθέστερες φυλές και πολλές άλλες άγνωστες και άκατανόητες, στην ευρωπαϊκή κουλτούρα, διαφορές– κάνουν πολύ δύσκολη κάθε προσπάθεια συμβιβασμού και έδώ πρέπει πάντα, «να σκέπτεσαι με δυό κεφάλια», όπως λέει και μιá άφρικανική παροιμία, πριν αποτολήσεις να έμπλακείς σε τέτοιου είδους έγχειρήματα· σύν τό μεγαλύτερό μας μειονέκτημα ότι είμαστε λευκοί!

Άκολούθησε έπίσημο γεύμα ύπαίθριο για όλους και θαυμαστά χορευτικά από τήν Όρθόδοξη Νεολαία της Νιγηρίας και του Μπενίν.

Δέν θά σταθώ στη λαμπρότητα των έορτών και των έκδηλώσεων ούτε στην οργανωτική άριότητα όλων των έκδηλώσεων παρόλο που ήταν από μόνα τους άξια θαυμασμού.

Όλες αυτές τις πέντε ήμέρες –παρ' ότι σε όλους μας παρουσιάστηκαν κάποια προβλήματα υγείας– είχαμε τήν εύκαιρία να συζητήσουμε

καί νά ανταλλάξουμε απόψεις γιά τήν κοινή ιεραποστολική διακονία ὄλων μας, τίς διαφορές τῶν προβλημάτων μας, τά σχέδια καί τίς απόψεις μας σέ κάθε θέμα.

Ήταν μιά ἐποικοδομητική συνάντηση γιά ὄλους μας τήν ὁποία κρατῶ στήν καρδιά μου σάν μιά μεγάλη εὐλογία. Εἶναι πολύ ἐνθαρρυντικό καί σέ ἐνισχύει ὅταν μιλάς γιά τήν πορεία τοῦ ἀποστολικοῦ ἔργου σέ ἀνθρώπους ἀφιερωμένους στήν «πρώτη γραμμή» αὐτοῦ τοῦ ἔργου, νά μοιράζεσαι τίς ἀγωνίες, τά διλήμματά σου, νά βρίσκεις λύσεις στά λεγόμενά τους καί νά ἐπιβεβαιώνονται ἢ νά ἐπιλύονται οἱ ἀμφιβολίες σου ἐπάνω στήν πρακτική τῆς Ἱεραποστολῆς.

Ήκουσα καί ἔμαθα πολλὰ. Δόξα τῷ Θεῷ.

Εἶχαμε ὅμως αὐτές τίς πέντε ἡμέρες καί τή σπάνια εὐκαιρία νά γνωρίσουμε ἀπό κοντά καί νά συναναστραφοῦμε μέ τόν Κληῖρο τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Νιγηρίας καί ἐκεῖ ἦταν πραγματικά

μιά ἀλλήλη ἀποκάλυψη. Συνῆλθαν «ἐπί τῷ αὐτῷ» ὅλοι οἱ διάκονοι τοῦ Λόγου μέ τήν εὐκαιρία τῶν ἑορτασμάτων.

Χαρακτηριστικά καί ἀξιοπρόσεκτα, ἡ σοβαρή καί μετρημένη παρουσία τους, ὁ υἱικός σεβασμός πρὸς τό πρόσωπο τοῦ Ἐπισκόπου τους ἀλλά καί πρὸς τοὺς φιλοξενουμένους Ἐπισκόπους, ἀλλά καί ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο διαπραγματεύονταν τά θεολογικά θέματα. Μιά συστολή ἐκ μέρους τους πολλή παράξενη ἄν κρίνει κανεῖς ὅτι οἱ Νιγηριανοί ἔχουν μιά, ἐκ φύσεως, αἴσθηση ὑπεροχῆς καί στίς φυλετικές διαφορές τῶν ἐθνικῶν ὁμάδων πού συγκροτοῦν τό σημερινό κράτος τῆς Νιγηρίας ἀλλά καί ἔναντι κάθε ἀλλοῦ ἀφρικανικοῦ κράτους, τά ὁποῖα, ἐπιεικῶς, θεωροῦν κατώτερα τους καί λόγῳ ἀριθμητικῆς ὑπεροχῆς καί σωματικῆς διαπλάσεως καί λόγῳ πνευματικῶν ἰκανοτήτων.

Ἔτσι, κάπως παραξενεμένος, ἄρχισα νά συ-

ζητῶ μαζί τους. Μέ ρωτοῦσαν γιά τήν παρουσία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στό Καμερούν καί στίς ὑπόλοιπες χώρες τῆς δικαιοδοσίας τῆς Μητροπόλεως, πῶς ἐπιμορφώνεται ὁ κληῖρος, πῶς προετοιμάζουμε τοὺς νέους ἱερεῖς, μέ ποιά κριτήρια ἐπιλέγουμε τοὺς μελλοδικούς ἐργάτες τοῦ ἀμπελιῶνος, πῶς ἀντιμετωπίζουμε τίς γλωσσικές δυσκολίες καί τήν ποικιλία τῶν διαλέκτων, τῶν τοπικῶν παραδόσεων, ἐάν ἔχουμε παρουσία στίς μεγάλες πόλεις. Τί κάνουμε γιά τή νεολαία καί πάμπολλες ἄλλες ἐρωτήσεις ὅπου μέ τή σειρά τους ἔδιναν τή δική τους μαρτυρία γιά τίς δικές τους δυσκολίες καί τά προβλήματα τῆς Ἱεραποστολῆς ἀλλά παράλληλα ἔβλεπε νά σκιαγραφεῖται σιγά-σιγά ἡ ὀπτική πλευρά τοῦ Ἀφρικανοῦ Ἱεραποστολίου.

Ἐδῶ ἄρχισα νά αἰσθάνομαι τήν πολυτιμότητα καί τή μοναδικότητα αὐτῆς τῆς συζητήσεως καί ἄρχισα νά τοὺς θέτω καί ἐγώ ἐρωτήματα.

Διότι στό τεράστιο καί ἀνεξερεύνητο κεφάλαιο πού λέγεται ἀποστολικό ἔργο οἱ πολιτισμικές, κοινωνικές καί ἀνθρώπινες διαφορές, οἱ διαμορφωμένες, ἀπό αἰῶνες, ἐκκλησιαστικές παραδόσεις, δημιουργοῦν προβλήματα δύσκολα, δυσεπίλυτα ἀκόμα καί ἄλυτα, ἔτσι ὅταν ἓνας Ἱεραπόστολος μπορέσει καί διακρίνει καί μελετήσει αὐτά τά προβλήματα στήν πράξη τοῦ Ἱεραποστολικοῦ ἔργου πάντα ἀναζητᾷ τήν «ἀντίπερα» ὀπτική, τήν «ἀπέναντι» ματιὰ αὐτῶν τῶν διαφορῶν γιά νά βροῦμε γλώσσα, γνώση, ἐμπειρία, νά μάθουμε, νά «πάθουμε» στήν ἐπαφή μας μέ αὐτήν τήν ἀπέναντι ὀπτική γιά νά μπορέσουμε νά βροῦμε λύσεις βραχυπρόθεσμες καί μακροπρόθεσμες, νά καταλάβουμε τόν κόσμο πού μᾶς περιβάλλει, νά κοινωνήσουμε τῆς γνώσεως καί τῆς ἀγνωσίας του, νά δοκιμάσουμε ἄν πράγματι ὁ κανόνας καί τό μέτρο μας εἶναι ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ καί ἡ ἐμπειρία τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας ἢ ἡ προσωπική μας ἰδέα περὶ τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ καί περὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Πολύτιμος ἐπίκουρος ὄλων αὐτῶν τῶν συζητήσεων καί ὁ Γενικός Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος

τῆς Ἐπισκοπῆς Γκάνας π. Ἰωσήφ Lambi ἀπό τοὺς πρώτους Ὁρθοδόξους ἱερεῖς τῆς Γκάνας καί μέ μιά πολυετή σειρά σπουδῶν καί ἐργασίας στό Παγκόσμιο Συμβούλιο τῶν Ἐκκλησιῶν, νά ἐντοπίζει λεπτομέρειες ἀδιόρατες σέ μᾶς καί νά μᾶς τίς ἀναλύει μέ μιά καταπληκτική δεισδυτικότητα.

Εἶναι συγκινητικό νά ἀκοῦς ἀπό νέους καί ἠλικιωμένους ἱερεῖς τήν ἀγωνία τους γιά τήν πορεία τῆς Ὁρθοδοξίας στήν πατρίδα τους. «Πῶς νά μεταφέρουμε ὅλα ὅσα μᾶς ἀνοιξαν τά μάτια καί γνωρίσαμε καί ζοῦμε στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία;».

Εἶναι ἐπίσης ἀξιοπροσοχῆς καί αἰτία προβληματισμοῦ γιά ὄλους ἐμᾶς ὅτι γιά πολλὰ θέματα ποιμαντικῆς σέ σχέση μέ τίς βαθιά ριζωμένες τοπικές παραδόσεις, ἦθη καί ἔθιμα δέν μποροῦν ἀκόμα νά βγοῦν ἀπαντήσεις ἢ ἔστω ἐναλλακτικές λύσεις καί ὅλοι καταλήγουν ὅτι ἡ συστηματική θεολογική ἐπιμόρφωση τῶν νέων γενεῶν θά ἐπιφέρει, σὺν τῷ χρόνῳ τήν ἐπιθυμητή ἀλλαγὴ καί τῶν νοοτροπιῶν.

Μέσα σ' ὅλες αὐτές τίς συζητήσεις ἔμεινα νά θαυμάζω αὐτή τή βαθιά ἱεραποστολική-ἐκκλησιολογική δουλειὰ τῶν δέκα ἐτῶν τοῦ Μητροπολίτη Ἀλεξάνδρου ἀλλά καί τό σιωπηλὸ του ἦθος πού πηγάζει καί ἀπό τό εὐγενές τοῦ χαρακτήρος του, ἀλλά καί ἀπό μιά σταθερὴ ἀπόφαση καί μίαν ἀγάπη γιά τήν Ἐκκλησία καί τό ὑπεροχό αὐτό καί ἀνεξερεύνητο κεφάλαιο πού λέγεται ἀποστολικό ἔργο.

Τά ὅσα ἀποκόμισα πολλὰ ἀλλά ἀταξινόμητα ἀκόμα.

Καταθέτω μόνο τούτη τή μικρὴ καί σύντομη γραφή σάν ἓνα μεγάλο εὐχαριστῶ καί μιά μαρτυρία «ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία» καί ἡ θυσία του.

Εἶψαν τά ἔτη αὐτοῦ πολλὰ καί οἱ κόποι καί οἱ θυσίες του γιά τήν ἐν Νιγηρίᾳ παρεπιδημοῦσαν Ἐκκλησία «στέφανος καί καύχημα» ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως.

† ὁ Καμερούν Γρηγόριος